

Monduit collectie

Werken uit deze collectie zijn te zien op de eerste verdieping van de gastenvleugel en in de kapel.

Een dynastie van kunstloodgieters (1867-1970)

De ateliers van Monduit werden door de architecten gestimuleerd tot de vernieuwing van het kunstloodgieterwerk. Deze techniek bestaat uit het op een vorm hameren van een vel lood of koper om holle, lichte decors te vormen, die de daken van monumenten sieren. De grootste architecten en beeldhouwers (Viollet-le-Duc, Garnier, Bartholdi, Petitgrand...) vertrouwden aan de ateliers van Monduit de restauratie of het ontwerp toe van bijvoorbeeld de spits van Notre Dame de Paris, de lantaarn van de koepel van de Parijse Opera, de spits van de kathedraal van Amiens, het Vrijheidsbeeld in New York, de Leeuw van Belfort, de aartsengel Michaël boven op de spits van de abdij van de Mont Saint-Michel en de daken van het kasteel van Pierrefonds.

Belangrijke werkstukken

Belangrijke werkstukken zijn tentoongesteld in Pierrefonds dankzij de donatie van mevrouw Pasquier-Monduit. De tentoongestelde stukken zijn geen kopieën maar originele exemplaren, in de ateliers van Monduit gemaakt bij de uitvoering van de opdrachten, om te kunnen worden getoond tijdens de wereldtentoonstellingen.

Woordenlijst

Art nouveau: artistieke beweging die zich inspireerde op de natuur, en eind XIXde- begin XXste eeuw een nieuwe esthetiek invoerde, in tegenstelling tot de stijlen van de XIXde eeuw die teruggrepen op stijlen uit eerdere eeuwen (neogotiek, neorenaissance, enz.)

Machicoulis: overhangende stenen galerij met openingen in de vloer waardoor geschoten kan worden (van boven naar beneden).

Napoléon III: neef van Napoleon I, president van de IIde republiek voordat hij in december 1851 een staatsgreep pleegt en het Second Empire instelt.

Preux, Preuses: het thema van de Preux ontstaat in de Middeleeuwen en is geïnspireerd op figuren uit het Oude Testament, de Oudheid en de Middeleeuwen. Deze personages belichamen het ridderlijke ideaal.

Voorrecht: gedeelte van het koninklijke bezit dat aan de jongere zonen werd toegekend als compensatie voor het afzien van de kroon.

Praktische informatie

Gemiddelde duur van het bezoek: 1 uur
Bepaalde rondleidingen met toelichting.
Aangepaste rondleidingen voor minder validen.

Het Centre des monuments nationaux geeft een collectie gidsen uit over de Franse monumenten, die in diverse talen vertaald zijn. De Éditions du patrimoine worden in de boekhandel verkocht.

Château de Pierrefonds
60350 Pierrefonds
tél. 03 44 42 72 72
fax 03 44 42 36 59

www.monuments-nationaux.fr

kasteel van Pierrefonds

De Middeleeuwen volgens Viollet-le-Duc

De vesting

In 1393 laat Lodewijk van Orléans, tweede zoon van Karel V, een versterkte woning bouwen bij Compiègne. Pierrefonds heeft als doel de handel tussen Vlaanderen en Bourgondië te bewaken, het domein van de hertogen van Bourgondië, rivalen van Orléans. De citadel blijft vervolgens het voorrecht* van de familie.

Het vergeten kasteel

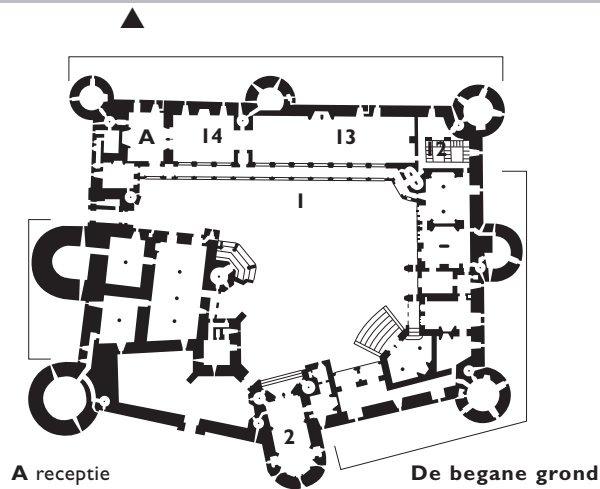
In 1616 belegert Lodewijk XIII het kasteel, neemt het in en ontmantelt het. Deze grote ruïne wordt vergeten totdat hij in 1810 wordt aangekocht door Napoleon I.

Het herontdekte kasteel

In de XIXde eeuw groeit de aandacht voor romantische ruïnes en krijgt Napoleon III het idee om Pierrefonds te veranderen in een gelegenheidswoning en vervolgens in een museum dat voor het publiek toegankelijk is. In 1857 wordt de restauratie toevertrouwd aan de architect Viollet-le-Duc die op dit werk zijn middeleeuwse doctrine toepast en van Pierrefonds een echte creatie maakt. Na zijn dood in 1879 neemt zijn schoonzoon Ouradou het werk over tot aan zijn eigen dood in 1884.

* Uitleg op de achterzijde van dit document.

A receptie

De begane grond

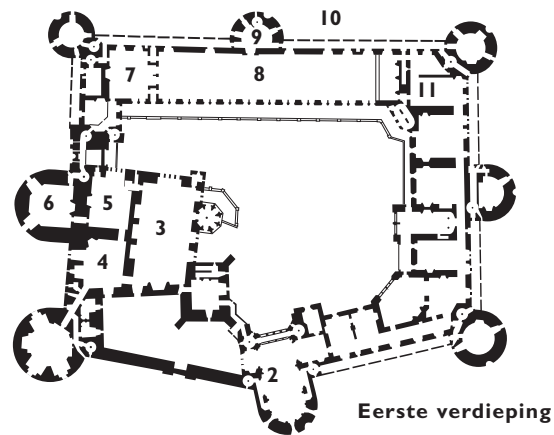
De erebinnenplaats

Op deze binnenplaats met Renaissance decor, treft u aan: in het zuidwesten, de vestingtoren met de appartementen; in het noordwesten, het grote woonverblijf met de pronkzalen; in het noordoosten, de keukenvleugel met de klokkentoren; in het zuiden, de kapel en de provisiebinnenplaats.

- 1 **Het portaal** herbergt voornamelijk drie kapitelen van Viollet-le-Duc, die *Van den Vos Reinaerde* illustreren.
- 2 **De kapel** is het enige bekende religieuze gebouw met een tribune boven het koor. Op de centrale deurpilaar staat Viollet-le-Duc afgebeeld in pelgrimskleding.

De vestingtoren

- 3 De **ontvangstzaal**, op de eerste verdieping, heeft bijzonder rijke versieringen. Op het plafond kondigt het houtsnijwerk, op planten geïnspireerd, met bijna 50 jaar voorsprong de art nouveau* aan.

Eerste verdieping

- 4 In de **werkkruimte** worden de gipsafgietsels getoond die Viollet-le-Duc heeft gebruikt voor de beelden die het kasteel sieren. Deze zaal is nooit voltooid.
- 5 De **garderobe** van de keizer is bedekt met lambriering waarvan de bovenzijde bewerkt is.
- 6 De **slaapkamer van de keizer** is versierd met een geschilderde fries over het leven van een XIVde eeuwse ridder. Hij begint rechts van de schouw.

De pronkzalen

- 7 **De jachtzaal** is een wapenzaal.
- 8 **De Preusesaal***, de oude rechtzaal, toont de luister waarmee de feesten in het Second Empire gepaard gingen. Een grote orkesttribune domineert hier.
Aan het uiteinde staat een dubbele schouw, versierd met de beelden van keizerin Eugenie en haar gezelschapsdames, belichaamd door Preuses*. De twee ronde banken zijn ontworpen door Viollet-le-Duc, en zijn het enige overgebleven meubilair na de verhuizing van de collectie middeleeuwse harnassen van Napoleon III.

De middeleeuwse bouw

De torens zijn herbouwd vanaf het oude metselwerk, waarmee het kasteel een uitzonderlijke verdediging kreeg: een dubbele druiplijst op de vestingmuren en torens, een dubbele weergang op twee verdiepingen, gedeeltelijk in de muur en gedeeltelijk overhangend, met machicolis*.

- 9 **De Alexandertoren** of marteltoren is opgezet in XIVde eeuwse stijl, met kale muren. Aan de voet ervan bevinden zich de kerkers.
- 10 **De weergang**, overdekt met een dak ter bescherming tegen projectielen, maakt een verdediging in verschillende richtingen mogelijk.
- 11 De **kazerneringszalen** zouden hebben gediend als oefenruimte voor de gelegerde soldaten.
- 12 De **dubbel draaiende** trap waarvan de twee delen elkaar niet kruisen is gebouwd in Renaissance stijl.
- 13 De **wachtzaal** of huurlingenzaal. Volgens Viollet-le-Duc herbergde deze soldaten die vanaf de galerij van de tussenverdieping werden bewaakt. Hier worden stenen elementen uit het XVde eeuwse kasteel getoond.
- 14 De stenen **maquette van het kasteel** is gemaakt voor de wereldtentoonstelling van 1878 door Wyganowski, de opzichter. De muur met kantelen heeft de vorm van een grote vierhoek, met acht torens die elk de naam van een Preux* dragen: Artus, Alexander, Godfried van Bouillon, Joshua, Hector, Judas de Macchabeër, Karel de Grote en Julius Cesar.

* Uitleg op de achterzijde van dit document.